

“VAN ‘SAMEN’ WORDEN WE ALLEMAAL BETER”

In gesprek met Jan Boeckx, algemeen directeur
van A-Kwadraat

Maatwerkbedrijven, waar Lidwina er één van is, zouden eigenlijk niet nodig moeten zijn, zegt Jan Boeckx, directeur van het Turnhouts A-kwadraat en voorzitter van de Antwerpse koepelorganisatie Maatwerkt. Ik kijk verrast op van die ferme stelling, uit de mond van iemand die haast 35 jaar ziel en zaligheid investeert in de sector. Het is de segregatie die hem dwars zit, zegt hij, de afzondering van mensen, weg van de reguliere arbeidsmarkt, tewerkgesteld in bedrijven die zich exclusief richten op mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. **‘Als alle organisaties in staat zouden zijn om inclusief en op maat te werken, zou er geen apart maatwerkcircuit nodig zijn.’** We moeten met z’n allen onze deuren opengooien naar de ander. Het is nodig dat onze samenleving met diversiteit leert omgaan en onze werkplekken kunnen daarvoor een krachtige voedingsbodem zijn, aldus Jan.

Onder zijn woorden klinkt een grote bekommernis om de toenemende polarisering in de samenleving. ‘Oprecht? Die polarisering maakt mij bang’, zegt hij. Polarisering leidt tot uitsluiting. En uitsluiting is miserie.

Jan: ‘Als kind ging ik met mijn grootouders soms op huisbezoek bij mensen met een chronische ziekte of handicap. Ik heb toen schrijnende dingen gezien. Diepe armoede, eenzaamheid, mensonwaardige levensomstandigheden.’

Hij ziet die pijnlijke taferelen nog voor zich. ‘Die ervaringen zorgen ervoor dat ik weet wat ik hier aan het doen ben. Dat ik besef welke meerwaarde wij als bedrijf en als sector kunnen betekenen.’

“ER HOEFT HELEMAAL GEEN TEGENSTELLING TE ZIJN
TUSSEN BEDRIJFSDOELEN EN DE WAARDEN DIE JE WIL
UITDRUKKEN IN JE WERK.” – JAN BOECKX

Onze samenleving heeft behoefte aan ‘wij’. Aan samen. Aan proberen over de verschillen heen toch manieren te vinden om met respect en empathie met elkaar om te gaan. Met mensen die anders zijn, met de wereld, de samenleving, de natuur. Duurzaamheid is voor Jan de richting. Met de 5 P’s van People, Planet, Prosperity, Peace en Partnerships. ‘Enkel de bekommernis om de planeet is te beperkt. Het gaat ook om welzijn, om mensen, om vrede en samenwerken.’

Maatwerk provincie Antwerpen: een 'wij' wordt geboren

Naast directeur van het Turnhouts A-kwadraat was Jan voorzitter van De UMPA (Unie Maatwerk Provincie Antwerpen), die zopas opging in de nieuwe vzw Maatwerkt. In de nieuwe organisatie zullen Antwerpse Maatwerkorganisaties, de vroegere beschermde werkplaatsen en sociale werkplaatsen, van elkaar leren, kennis delen, samenwerkingsverbanden opzetten. Ook Lidwina stapt mee in dit nieuwe samenwerkingsverband. Jan: 'Ik hoop dat Kris (Ooms, directeur bij Lidwina) tijd vindt. We hebben mensen als hij, die intrinsiek overtuigd zijn van de meerwaarde van samenwerken, écht nodig in zo'n koepel.'

Jan, die het voorzitterschap van Maatwerkt opneemt, hoopt met alle maatwerkorganisaties samen sterk te kunnen bijdragen aan hun gedeelde missie: het verhogen van de werkzaamheidsgraad in de provincie. 'Samenwerken betekent sterker staan naar buiten, maar het is ook ideeën delen, mekaar inspireren en samen innoveren. Samenwerken is tegelijk oefenen in vertrouwen en delen. De basis is oprecht engagement. Bij Maatwerkt is elke organisatie gelijkwaardig, ook in stemrecht.'

Een van de uitdagingen is de groeiende diversiteit op onze werkvloer. De realiteit vandaag is heel anders dan jaren geleden. Nu is één op de twee nieuwe medewerkers van andere afkomst, met een andere moedertaal. Dat is een absolute meerwaarde en brengt ook nieuwe spanningsvelden mee. Daar zullen wij allemaal mee moeten leren omgaan en kunnen we van elkaars ervaringen leren.'

In 'samen' ontstaan betere oplossingen

Voor Jan is het duidelijk: samenwerken is een uitdrukking van duurzaam handelen, en dat vraagt nogal wat toewijding van alle partners in de samenwerking. Jan: 'Samenwerken écht kansen geven vraagt vertrouwen, en geduld om dat vertrouwen te laten groeien. We vinden uiteindelijk verbinding in gedeelde waarden.'

Samenwerken is investeren in dialoog, in mensen gelijkwaardig betrekken, in het ontwikkelen van een gedeeld bewustzijn.

Dus probeert Jan te luisteren, toegankelijk te zijn, te verbinden. Ondernemend te handelen, met waarden voorop. Bij A-kwadraat moet iedereen kunnen participeren, aan de bel kunnen trekken, een oplossing mogen bedenken en die uitproberen.

En ook: bij A-kwadraat hoeft niemand ervan uit te gaan alleen het warm water uit te moeten vinden. Neem nu die maatschappelijke doelstelling om de werkzaamheidsgraad te verhogen. Ze raakt ook aan het maatwerkbedrijf, aan alle maatwerkbedrijven. Maar dat betekent – aldus Jan – niet dat je als maatwerkbedrijf zelf moet gaan bepalen wie je doelgroepen zijn en wat je hen wil aanbieden. Jan: 'Dat betekent wel: luisteren naar alle stakeholders in je regio en daaruit afleiden wat de noden zijn. Welke doelgroepen hebben extra steun nodig? Welke organisaties doen al wat? Wat kunnen wij daaraan toevoegen? Met wie kunnen we samenwerken? En dan pas kunnen we daarop verder bouwen, rekening houdend met wat wij goed kunnen en aankunnen.'

In je eigen regio verbindend verschillig zijn

Het zou allemaal wel wat inclusiever mogen worden, vindt Jan. 'Met meer diversiteit op elke werkvloer. Zodat we in elk bedrijf beter met verschillen leren omgaan.' Met de enclaves – Maatwerkteams die bij reguliere bedrijven delen van het productieproces voor hun rekening nemen – worden al stappen gezet in die richting. Maar ook deuren van de eigen productie-units zouden breder open mogen. 'Ik zou echt willen dat we als maatwerkorganisaties kunnen groeien naar meer diversiteit in doelgroepen.' Want net daardoor kunnen er betere antwoorden ontstaan op wat in de eigen regio nodig is om voor meer mensen een zinvolle werkplek te realiseren.

Zo gezien is de Kansencampus in Mol, die grote droom van Lidwina, een pracht van een idee. Niet in de eerste plaats om het gebouw, wel om het web dat vanuit dat gebouw kan ontstaan. **De Kansencampus zal deuren openen naar zinvol werk, voor mensen die vandaag nog naast de arbeidsmarkt staan.** En vooral, onderlijnt Jan Boeckx, **'Het bij mekaar brengen van mensen en organisaties kan heel drempelverlagend gaan werken.'**

Dan ontstaan nieuwe oplossingen in verbinding. Dan ga je samen, met en voor de regio meerwaarde creëren in het maatschappelijke weefsel.'

In gesprek met Jan Boeckx

Jan Boeckx is directeur van maatwerkbedrijf A-kwadraat in Turnhout en voorzitter van de Antwerpse koepelorganisatie Maatwerkt. Hij begon zijn loopbaan in de sector als productiechef bij het toenmalige Amival, dat in 2019 fuseerde met Alito tot A-kwadraat. De Duurzame Ontwikkelingdoelen (SDG's) vormen het waardenkader van A-kwadraat. Samenwerken is een belangrijke waarde voor Jan. De samenwerking met Lidwina omschrijft Jan als 'makkelijk, pragmatisch en in vertrouwen samenwerken met gelijkgestemden. We kunnen mekaar haast blindelings vinden.'

